

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii fondului de susținere a populației nr. 827 din 18.02.2000

(nr. 202 din 27.05.2022)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat, conform prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și menționează următoarele.

I. Constatări generale

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputata în Parlament Marina Tauber, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 alin.(1) din Regulamentul Parlamentului.

2. Proiectul de lege face parte din categoria legilor organice și în conformitate cu art. 66 și art. 72 din Constituția Republicii Moldova, acest domeniu este de competența Parlamentului.

3. Proiectul de lege are ca obiect de reglementare modificarea art. 4 din Legea Fondului de susținere a populației nr.827/2000 în sensul extinderii listei surselor de finanțare ale fondului.

4. Potrivit Notei informative, proiectul de lege are drept scop majorarea veniturilor Fondului de susținere a populației prin instituirea obligativității „*persoanelor juridice care participă la piața produselor petroliere – importator și vânzător cu amănuntul*”, de a transfera „50 la sută din venitul obținut din vânzările aferente comercializării produselor petroliere” către Fondul de susținere a populației.

5. Ca observație de ordin general, menționăm că, Nota informativă:

- nu corespunde exigențelor prevăzute la art.30 din Legea nr. 100/2017, iar unele aspecte incluse în nota informativă nu corespund prevederilor proiectului de lege, precum „... *acumularea unor surse considerabile la buget, bani care ar putea fi folosiți pentru creșterea pensiilor...*”, pe când, potrivit art.5 din Legea nr.827/2000, mijloacele fondului vizat se utilizează pentru finanțarea:

- a) programelor cu destinație specială în domeniul asistenței sociale;
- b) pachetului minim de servicii sociale conform condițiilor stabilite de Guvern;
- c) cantinelor de ajutor social.

- nu conține informații privind analiza impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător prevăzute de art.3 alin.(2) și art.25 alin.(2) din Legea nr.100/2017, precum și de art.13 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

6. Referitor la procedura de înaintare și examinare a proiectelor de acte normative spre examinare în Parlament, sesizăm necesitatea respectării următoarelor cerințe obligatorii:

- în conformitate cu art.58 din Regulamentul Parlamentului care reglementează că, proiectele de acte legislative și propunerile legislative înaintate de deputați se remit Guvernului spre avizare, și art.32 alineatele (1) și (3) din Legea nr.100/2017 care stabilesc că proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, urmează a fi transmis spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, altor instituții interesate, societății civile, care întocmesc și prezintă autorului avizele la proiect. Ținând cont de subiectul abordat în proiect, se consideră necesar a fi prezentate opiniile Ministerului Finanțelor, Ministerului Economiei și Ministerului Muncii și Protecției Sociale, care se vor reflecta în avizul consolidat al Guvernului;

- efectuarea expertizelor economice, financiare, anticorupție, juridice sau a altei expertize prevăzute de legislație, în funcție de tipul raporturilor sociale reglementate de actul normativ, conform alin.(1) al art. 34 din Legea nr. 100/2017, care este asigurată de autorul proiectului;

- în corespundere cu prevederile statuate la articolele 25 alin.(2), 34 alin.(4) și 40 lit.b) din Legea nr. 100/2017 se impune efectuarea analizei impactului de reglementare cu remiterea acestora spre expertiză grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, împreună cu analiza impactului de reglementare. În același timp, conform normelor stipulate la art.3 alin.(3¹) din Codul Fiscal "la elaborarea proiectelor de acte legislative și normative din domeniul fiscal, care reglementează activitatea de întreprinzător, Guvernul întocmește actul de analiză a impactului de reglementare. În cazul inițiativelor legislative înaintate de către deputați, actul de analiză a impactului de reglementare va fi întocmit de Guvern în procesul de avizare, conform unei metodologii aprobate de acesta".

II. Observații de conținut

1. Cu referire la includerea în sursele de finanțare ale Fondului de susținere a populației a "*transferurilor lunare ce urmează a fi efectuate de către persoana juridică care participă la piața produselor petroliere – importator și vânzător cu amănuntul, în mărime de 50 la sută din venitul obținut din vânzările aferente comercializării*

produselor petroliere”, menționăm că, în redacția propusă, norma comportă un caracter ambiguu în raport cu noțiunea de „*participant la piața produselor petroliere*”, care este definită în Legea nr.461/2001 privind piața produselor petroliere și include - **importatorul, transportatorul, depozitarul, vânzătorul cu amănuntul și consumatorul** de produse petroliere.

2. În altă ordine de idei, reiterăm că atât **importatorul**, cât și **vânzătorul cu amănuntul** al produselor petroliere achită impozite, taxe și alte obligații de plată, iar stabilirea unei noi taxe cum ar fi transferurile lunare în mărime de 50 la sută din venitul obținut din vânzările aferente comercializării produselor petroliere, instituționalizează de fapt o dublă impunere. O astfel de soluție juridică nu poate fi acceptată fără o revizuire a poverii fiscale întru asigurarea proporționalității acesteia și ținându-se cont de prevederile art.16 alin.(2) și art.58 alin.(2) din Constituție. Concomitent, menționăm că în prezent nu există un mecanism de administrare a noii taxe. Proiectul este confuz și nu se încadrează organic, în sistemul juridic existent.

În acest context, invocăm Hotărîrea Curții Constituționale nr.26 din 23 noiembrie 2010, urmate și de alte hotărîri/decizii ale sale unde Curtea a stabilit că, pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – **accesibilitate, previzibilitate și claritate** – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încît să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție, care statuează obligația statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile.

În concluzie, relevăm că proiectul necesită a fi revizuit în vederea încadrării în câmpul normativ existent, cu luarea în considerație a obiecțiilor expuse supra, iar oportunitatea examinării proiectului de lege ține de prerogativa exclusivă a Parlamentului.

 Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală

Ex.: L.Melnic
Tel.: 820-315